

ת"פ 44831/10/17 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד עתאף בן יונס אבו עראר, טאלב בן חליל אבו עראר, נעים בן מוחמד אבו עראר, פריד בן סלימאן אבו עראר

בית משפט השלום בבאר שבע

כ' טבת תשפ"א
04 ינואר 2021

ת"פ 44831-10-17 מדינת ישראל נ' אבו עראר ואח'
תיק חיצוני: 24189/2015
לפני כב' השופט רון סולקין

מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד דניאל גלעד

המאשימה
נגד
הנאשמים

1. עתאף בן יונס אבו עראר
2. טאלב בן חליל אבו עראר
3. נעים בן מוחמד אבו עראר
4. פריד בן סלימאן אבו עראר ע"י ב"כ עו"ד מאיר סוויסה

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשמים שלפני נותנים את הדין בגין העבירות כדלקמן:

- נאשם 1 - 3 עבירות של זיוף, בניגוד לסעיף 418 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977; 3 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 סיפא לאותו חוק;
- נאשם 2 - 2 עבירות של זיוף, בניגוד לסעיף 418 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977; 2 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 סיפא לאותו חוק;
- נאשם 3 - 2 עבירות של זיוף, בניגוד לסעיף 418 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977; 2 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 סיפא לאותו חוק;
- נאשם 4 - 2 עבירות של זיוף, בניגוד לסעיף 418 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977; 2 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 סיפא לאותו חוק.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן ת/1, בהן הודו הנאשמים במסגרת הסדר טיעון, הועסקו הנאשמים, באמצעות

חברת "נתיבי ערוער בע"מ" (להלן: "החברה"), בבעלות אמחמד אבו עראר, הנאשם 1 כקבלן משנה, והנאשמים 2 - 4, כנהגי משאיות באמצעות קבלני משנה אחרים.

החברה סיפקה שירותי הובלה שונים למפעלי ים המלח בע"מ (להלן: "מפעלי ים המלח"), בין היתר - הובלת מלח למפעל הברום-כלור (להלן: "מפעל הכלור"), השייך לאותה התשלובת.

במסגרת עבודתם במפעלי ים המלח, הנאשמים נדרשו להוביל במשאיות מלח מאזור בריכות המלח ("הר המלח") למפעל הכלור, על פי סידור עבודה שנערך על ידי אחד ירון בן שטרית, מטעם מחלקת עבודות עפר במפעלי ים המלח, ובתיאום עם מחמד אלמנס, עובדו של אמחמד אבו עראר.

בהתאם לסידור העבודה, מדי בוקר קיבל כל אחד מהנאשמים שני כרטיסים מגנטיים, האחד כלל את פרטי המשאית והשני את פרטי החומר המועבר.

כל נאשם נדרש להסיע את המשאית לאזור העמסת המלח, משם לנסוע ולהעלות את המשאית הטעונה על גבי משקל ממוחשב ולהעביר את שני הכרטיסים המגנטיים בעמדה המוצבת במקום (להלן: "עמדת השקילה"). לאחר מכן, עליהם לנסוע למפעל הכלור ולפרוק בשטחו את החומר.

החברה קיבלה שכרה ממפעל הכלור, דרך מפעלי ים המלח, בהתאם לכמות החומר שנשקלה ומרחק הנסיעה של המשאית, שבמקרה זה - היה מרחק קבוע.

הנאשמים ביצעו את העבודה המתוארת באמצעות המשאיות הבאות:

- נאשם 1 - נהג על משאית מ.ר. 31-174-60 (להלן: "משאיתו של נאשם 1");
- נאשם 2 - נהג על משאית מ.ר. 21-186-70 (להלן: "משאיתו של נאשם 2");
- נאשם 3 - נהג על משאית מ.ר. 62-345-63 (להלן: "משאיתו של נאשם 3");
- נאשם 4 - נהג על משאית מ.ר. 62-698-63 (להלן: "משאיתו של נאשם 4").

הנאשמים, בשני ימים לפחות, רימו בתהליך השקילה על מנת לקבל שכר במרמה, הכל כפי שיתואר להלן.

בתאריך 27.10.14, בשעה 11:53 או בסמוך לכך, בעמדת השקילה, שקל הנאשם 3 את משאיתו עם אותו המטען בשתי פעמים שונות, כאשר בשקילה אחת העביר את הכרטיסים המגנטיים של משאיתו ובשקילה השניה העביר את הכרטיסים המגנטיים של משאיתו של נאשם 2.

בתאריך 27.10.14, בשעה 11:55 או בסמוך לכך, בעמדת השקילה, שקל הנאשם 1 את משאיתו עם אותו המטען בשתי פעמים שונות, כאשר בשקילה אחת העביר את הכרטיסים המגנטיים של משאיתו ובשקילה השנייה העביר את הכרטיסים המגנטיים של משאיתו של נאשם 3.

בתאריך 27.10.14, בשעה 12:46 או בסמוך לכך, בעמדת השקילה, שקל הנאשם 4 את משאיתו עם אותו המטען בשתי פעמים שונות, כאשר בשקילה אחת העביר את הכרטיסים המגנטיים של משאיתו ובשקילה השנייה העביר את הכרטיסים המגנטיים של משאיתו של נאשם 1.

בתאריך 25.11.14, בשעה 10:44 או בסמוך לכך, בעמדת השקילה, שקל הנאשם 1 את משאיתו עם אותו המטען בשתי פעמים שונות, כאשר בשקילה אחת העביר את הכרטיסים המגנטיים של משאיתו ובשקילה השנייה העביר את הכרטיסים המגנטיים של משאיתו של נאשם 2.

בתאריך 25.11.14, בשעה 10:56 או בסמוך לכך, בעמדת השקילה, שקל הנאשם 4 את משאיתו עם אותו המטען בשתי פעמים שונות, כאשר בשקילה אחת העביר את הכרטיסים המגנטיים של משאיתו ובשקילה השנייה העביר את הכרטיסים המגנטיים של משאיתו של נאשם 1.

בהסתמך על מצג השווא המתואר לעיל, שילמו מפעלי ים המלח ומפעל הכלור לחברה כסף תמורת הובלות אשר לא בוצעו בפועל, ובהתאם לכך החברה שילמה לקבלני המשנה ובניהם גם נאשם 1.

כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים במקרים המפורטים לעיל, נגרם למפעלי ים המלח נזק כספי בסך של כ-15,000 ₪.

בתיק היו מספר דיונים מקדמיים, בהם לא עלה בידי הצדדים להגיע לעמדה מוסכמת.

מספר דיונים נדחו מסיבות שונות, הקשורות, בעיקרן, בהגנה.

במענה שהוגש בכתב, כפרו הנאשמים בעובדות כתב האישום וביקשו לנהל הליך הוכחות.

במועד שנקבע לשמיעת פרשת התביעה, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום והנאשמים הודו והורשעו בעובדות כתב אישום מתוקן. במסגרת ההסדר, נשלחו הנאשמים להערכת שירות המבחן למבוגרים.

בנוסף, הופנו הנאשמים גם לממונה על עבודות השירות בשב"ס, אך לא ניאותו להתייצב לראיון התאמה.

שירות המבחן ביקש לדחות את הדיון בענין הנאשמים, לצורך עריכת אבחון, ולפנים משורת הדין, ניתנה לנאשמים

הזדמנות נוספת לפנות לראיון אצל הממונה על עבודות השירות, במהלך תקופת הדחיה.

הנאשמים לא ניאותו להתייצב לראיון אצל הממונה על עבודות השירות, פעם נוספת.

במעמד שמיעת פרשת העונש, ביקשה ההגנה לדחות שוב את הדיון ולאפשר לנאשמים פעם נוספת לפנות לראיון אצל הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ולפנים משורת הדין - ניתנה הזדמנות שלישית לשם כך.

פרשת העונש נשמעה על פני שתי ישיבות, וזאת לאור נסיון של הצדדים להגיע לעמדה עונשית מוסכמת. משלא עלה נסיון זה - הושלמו הטיעונים ומכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

מי מהצדדים לא הגיש ראיות לעניין העונש.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

נאשם 1

שירות המבחן למבוגרים פירט נסיבותיו האישיות של הנאשם, כבן 42, נשוי ואב ל-7 ילדים, מתגורר בערוער, ולדבריו, עובד מזה כ-3 שנים בתפקיד נהג הסעות עובדים.

לדבריו, סיים 10 שנות לימוד, ועזב מסגרות חינוכיות על רקע מצוקה כלכלית, שהובילה אותו להשתלב במעגל העבודה בגיל צעיר.

לפני כ-7 שנים, הקים חברה להובלות ומסחר בבעלותו, אשר פעלה כשנתיים. לדבריו, לאור קשיים כלכליים החברה פורקה, והוא נותר עם חובות כלכליים שהובילו אותו להליך חדלות פירעון.

כן, לדבריו, זוכה לקצבת נכות בשל ניתוח שעבר בעין ימין.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות קוגניטיביות וורבליות תקינות.

הנאשם הביע חרטה, אך שירות המבחן התרשם, כי מתקשה לבחון חלקים בעייתיים בהתנהלותו.

שירות המבחן העריך, כי במצבים בהם חווה מצוקה כלכלית, עשוי לפעול באופן אימפולסיבי, ללא יכולת לבחון סיכונים והשלכות התנהלותו עליו ועל סביבתו.

לאחר שקלול גורמי הסיכוי והסיכון, ולאור סירובו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית, אך המליץ על עונש במסגרת צו של"צ, מאסר מותנה והתחייבות.

נאשם 2

שירות המבחן למבוגרים פירט נסיבותיו האישיות של הנאשם, כבן 43, נשוי ואב ל-7 ילדים, מתגורר בערוער, ולדבריו, עובד מזה כשנה בתפקיד מנהל עבודות תשתית בחברת "אלעוברה".

לדבריו, סיים 12 שנות לימוד, עם בגרות חלקית, וסיים קורס מקצועי למנהלי עבודה לפני כ-4 שנים.

לדברי הנאשם - צבר חובות שונים.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות קוגניטיביות וורבליות תקינות, אשר באו לידי ביטוי בעברו ההשכלתי והתעסוקתי.

הנאשם הביע חרטה, אך שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מתקשה לבחון חלקים בעייתיים בהתנהלותו.

שירות המבחן העריך, כי במצבי עומס נפשי וחוסר יציבות בחייו, עשוי לסכן את עצמו ולפעול בצורה עוברת חוק.

לאחר שקלול גורמי הסיכוי והסיכון, ולאור סירובו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בענינו.

שירות המבחן המליץ על ענישה במסגרת צו של"צ, מאסר מותנה והתחייבות.

נאשם 3

שירות המבחן למבוגרים פירט נסיבותיו האישיות של הנאשם, כבן 46, נשוי ואב ל-9 ילדים, מתגורר בערוער, עובד מזה כ-5 שנים בתפקיד נהג משאית בחברת "קשת בנגב".

לדבריו, סיים 9 שנות לימוד.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות קוגניטיביות וורבליות תקינות.

הנאשם הביע חרטה, אך שירות המבחן התרשם, כי מתקשה לבחון חלקים בעייתיים בהתנהלותו.

שירות המבחן העריך, כי הנאשם עשוי לפעול באופן אימפולסיבי, ללא יכולת לבחון סיכונים והשלכות התנהלותו.

לאחר שקלול גורמי הסיכוי והסיכון, ולאור סירובו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בענינו.

הנאשם סירב לרצות עונשו במסגרת צו של"צ.

שירות המבחן המליץ על מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

נאשם 4

שירות המבחן למבוגרים פירט נסיבותיו האישיות של הנאשם, כבן 47, נשוי ואב ל-10 ילדים, מתגורר בערערה, ולדבריו, עובד מזה כשנה וחצי בתפקיד פועל בחברת ל"ו עבודות עפר.

לדבריו, סיים 8 שנות לימוד.

לדברי הנאשם, סובל מבעיות רפואיות והוא עתיד לעבור ניתוח בעיניו.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות קוגניטיביות וורבליות תקינות.

הנאשם הביע חרטה, אך שירות המבחן התרשם, כי מתקשה לבחון חלקים בעייתיים בהתנהלותו עוברת החוק.

שירות המבחן העריך, כי עשוי לפעול באופן אימפולסיבי, ללא יכולת לבחון סיכונים והשלכות התנהלותו עליו ועל סביבתו.

לאחר שקלול גורמי הסיכוי והסיכון, ולאור סירובו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי בתחום העבריינות, שירות המבחן נמנע מלבוא בהמלצה טיפולית בענינו.

הנאשם סירב לרצות עונשו במסגרת צו של"צ.

שירות המבחן המליץ על מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס

כלל הנאשמים נמצאו, בסופו של דבר, מתאימים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעוניה לעונש בכתב (ת/3) והשלימה אותן על פה.

התביעה הדגישה הפגיעה בערכים המוגנים, שעיקרם - זכות הקניין.

התביעה עמדה על חומרת מעשיהם של הנאשמים והנזק הכלכלי שהסבו במעשיהם.

עד היום, הנאשמים לא פעלו לתקן את העוול ולהשיב את סכום הכסף שניתן להם במרמה.

התביעה עתרה לקבוע מתחם ענישה, אשר ינוע בין מספר חודשי מאסר ועד 14 חודשי מאסר בפועל, בנוגע לנאשמים 2 - 4, ולנאשם 1 - עד 18 חודשי מאסר בפועל.

התביעה התנגדה להטלת עונש במסגרת צו של"צ או מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, וביקשה להשית על הנאשם 1 - 8 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשמים 2, 3, 4 - 6 חודשי מאסר בפועל.

כן, ביקשה התביעה להטיל על הנאשמים פיצוי כספי למפעלי ים המלח; קנס משמעותי לאור המניע הכלכלי שעמד

בבסיס העבירות; מאסר על תנאי.

ההגנה ביקשה ליתן משקל לחלוף הזמן.

ההגנה טענה, כי הנזק הכלכלי שנגרם למפעל אינו רב.

הנאשמים לקחו אחריות על מעשיהם, הודו וחסכו זמן שיפוט יקר.

ההגנה טענה, כי כליאת הנאשמים, עלולה להטמיע בהם נורמות עברייניות שעה שהם נעדרי עבר פלילי.

ההגנה עתרה להטיל על כל הנאשמים צו של"צ וטענה, כי הנאשמים מוכנים להשיב את סכום הנזק, כ-15,000 ₪, בפריסה לתשלומים.

בדברו האחרון של הנאשם 1 מסר, כי הוא מצוי בהליכי פשיטת רגל, אינו עובד, אב ל-7 ילדים וסובל מנכות בעין.

בדברו האחרון של הנאשם 2 מסר, כי הוא מציע לשלם קנס וכי משפחתו סובלת מהמצב הכלכלי.

בדברו האחרון של הנאשם 3 מסר, כי הוא מצוי בחובות כלכליים, אב ל-9 ילדים, אינו עובד ומתחייב להחזיר את החוב.

בדברו האחרון של הנאשם 4 מסר, כי אינו עובד בגלל מגיפת ה"קורונה" וכי הוא אב ל-10 ילדים.

דין והכרעה

העבירות שעברו הנאשמים - נעברו בתחכום, לאחר חבירה יחדיו ותכנון מדקדק מראש, תוך סיוע זה לזה בהעברת הכרטיסים האישיים ביניהם וזיוף משקל המשאיות.

מעבר לפגיעה הקניינית במפעל, שבמקרים המתועדים בכתב האישום לבדם - נגזלו ממנו, במרמה כספים בערך של כ-15,000 ₪, על סמך מצג שווא שהציגו הנאשמים - כללו המעשים גם רכיב של פגיעה באמון, כלפי מי שהתקשר עם החברה בה עובדים לקבלת שירותיהם, ואיפשר להם כניסה למתחם המפעלים ושימוש במתקניהם.

להלן, תובא פסיקה באשר לענישה הנוהגת:

- ת"פ 3459-11-08 **מדינת ישראל נ' בשרארי** (פורסם במאגרים) - נדון נאשם, אשר גנב המחאות מבית בו הועסק בעבודות חשמל ורכש באמצעותן טובין בסך כולל בן 18,500 ₪, ל-6 מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות. עוד חויב הנאשם לקנס כספי ולפיצוי לנפגע העבירה.
- רע"פ 765/14 **אחרינו נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים) - הנאשם הורשע, בבית משפט השלום בחיפה, בעבירות של קבלת דבר מה במרמה והונאה בכרטיסי חיוב. בהתאם לעובדות כתב האישום, הנאשם שכפל התקני ספידומט (דלקן) של לקוחותיו והתקין אותם ברכבו. הנאשם עשה שימוש בהתקנים אלו בסכום כולל של כ-4,000 ₪. במסגרת גזר הדין נגזרו על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל; 10 חודשי מאסר מותנה; פיצוי בסך 8,000 ₪. ערעורו של הנאשם לבית המשפט המחוזי, נדחה. בקשת רשות ערעור שהגיש לעליון, נדחתה אף היא;
- ת"פ 49295-07-15 **מדינת ישראל נ' דיאב** (פורסם במאגרים) - הנאשם הורשע, בבית משפט השלום בקרית, בעבירה של קבלת דבר מה במרמה בנסיבות מחמירות. בהתאם לעובדות כתב האישום, הנאשם שימש כנהג משאית שמובילה גרוטאות למפעל מחזור. הנאשם ידע, כי המשקל של המשאית זויף מספר פעמים, ובעקבות הזיופים, קיבל סך כולל של כ-9,000 ₪. במסגרת גזר הדין נגזרו על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות; 10 חודשי מאסר על תנאי; קנס בסך 15,000 ₪; פיצוי בסך 10,000 ₪.
- תפ (ב"ש) 52646-12-16 **מדינת ישראל נ' יפמוב** (פורסם במאגרים) - הנאשם הורשע בעבירות של שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר מה במרמה וניסיון לקבלת דבר מה במרמה. הנאשם הציג לבנק מסמכים מזויפים, אשר נחזו להיות תדפיס חשבון בנק, תדפיס תנועות בחשבון ותלושי שכר, על מנת לקבל הלוואות מתאגידים בנקאיים, כאשר ידוע לו, כי אינו עומד בתנאים הנדרשים. בית המשפט גזר על הנאשם 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס בסך 15,000 ₪ וצו מבחן לשנה.
- ת"פ 52507-01-18 **מדינת ישראל נ' קדוש ואח'** (פורסם במאגרים) - הנאשמים הורשעו בעבירות של קבלת דבר מה במרמה ושימוש במסמך מזויף. הנאשמים הציגו לבנק מסמכים מזויפים, אשר נחזו להיות מסמכים מבנק אחר, בו לכאורה מתנהל חשבונה של הנאשמת 2, וכן, תלושים אשר נחזו להיות תלושי שכר של הנאשמת 2, זאת במטרה לפתוח חשבון וליטול הלוואה מהבנק, ובידיעה שהנאשמת 2 אינה עומדת בתנאים הנדרשים למתן הלוואה. במעשיהם, נטלו הנאשמים במרמה סך של 16,000 ₪ מהבנק. בין הצדדים נקשר הסדר טיעון, במסגרתו התביעה הגבילה עצמה ל-6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, וההגנה טענה בחופשיות. בית המשפט גזר על הנאשם 1 - 45 ימי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועל הנאשמת 2 - 160 שעות של"צ; לכל אחד מהנאשמים מאסר מותנה בן 9 חודשים; לכל אחד מהנאשמים קנס בסך 3,500 ₪; כל אחד מהנאשמים יפצה את הבנק בסך של 15,000 ₪; לכל אחד מהנאשמים צו מבחן למשך שנה.
- בהתאמה לסכומי הגזלה במקרה הנדון כאן וכן לנוכח העובדה, כי מדובר במעשי מרמה שיטתיים (לפחות שלוש פעמים לנאשם 1 ולפחות פעמיים לנאשמים 2 - 4); תוך שבית המשפט שם לנגד עיניו את התחכום ואת הפגיעה באמון מזמין העבודות, יעמיד בית המשפט את מתחם הענישה בין עונש מאסר בפועל בן 3 חודשים ועד שנה מאסר בפועל, בנוגע לנאשמים 2 - 4, ובין 5 - 15 חדשים בנוגע לנאשם 1.

קביעת הענישה הספציפית בתוך המתחם

אשר לקביעת הענישה במסגרת המתחם האמור, על בית המשפט לשקול עברם של הנאשמים; נסיבותיהם האישיות; והפרוגנוזה של גורמי ההערכה בעינם.

לזכות הנאשמים, העובדה כי לא הוצגו בעינם הרשעות קודמות וכן הודאתם באשמה.

בנוסף, לא הוצגו נתונים על הסתבכויות נוספות מאז הסתבכותם זו, כשחלף פרק זמן לא מבוטל.

עם זאת, עד כה לא פעלו הנאשמים לתקן העוול שגרמו ולהשיב לידי המפעל, לכל הפחות, את הסכומים שקיבלו במרמה, באישומים בהם הודו.

כן יש לשקול הערכות שירות המבחן למבוגרים בעינם, שאינן חיוביות.

הכף נוטה, אם כן, לכיוון ענישה של מאסר בפועל, על הצד הנמוך של המתחם, אך לא ברף הנמוך ממש.

מי מהנאשמים לא הביע מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי, כשהנאשמים 3 - 4 אף סירבו לרצות עונש במסגרת צו של"צ.

התרשמות בית המשפט מהנאשמים לכל אורך ההליך, לרבות על פי העולה מהערכות שירות המבחן ואף מדברם האחרון - כי לא הביעו חרטה כנה.

חלופי הזמן

ההגנה טענה בנוגע לחלופי הזמן מאז נעברו העבירות. העבירות נעברו ברבעון האחרון של שנת 2014. כתב האישום הוגש ברבעון האחרון של שנת 2017.

חלופי הזמן עשוי להוות שיקול המצדיק התחשבות בעינוי הדין שנגרם בעטיו ועלול להקשות, במידה ניכרת, את חודם של שיקולי הענישה.

ברם, במקרה דנן, אין בית המשפט מוצא, כי חלופי הזמן מקהה שיקולי הענישה, במידה כזאת, המצדיקה אי הטלת עונש

בעולם המעשה.

ראשית, בסוג העבירות דנן, שענין מרמה, נתקלים תדיר בחקירות ומשפטים האורכים זמן, וזאת בין היתר, לאור המורכבות והתחכום, הנלווים לעבירות.

ראו, לענין זה, פסק דינו של בית המשפט המחוזי, כב' ס.נ. השופט נ. הנדל (כתוארו אז), ע"פ 7445/06 **מדינת ישראל נ' כהן ואח'** [פורסם בנבו], בנוגע למקרה בו הואשמו נאשמים בעבירות מרמה ומשפטם הסתיים כעשר שנים לאחר שנעברו העבירות, כדלקמן:

הפסיקה של בית המשפט העליון לא אימצה כלל לפיו בחלוף תקופה מסוימת נסתם הגולל על שליחת נאשם שהורשע בפלילים לעונש מאסר מאחורי סורג ובריח. יחד עם זאת, אין מקום לדעתי להעמיד את כל התיקים בהם חלף זמן רב ממועד ביצוע העבירה ועד לסיום ההליך הפלילי בשורה אחת...

לא מעט הליכים פליליים נמשכים משך זמן רב. הדבר בוודאי נכון לגבי עבירות מסוג של צווארון לבן. מספר טעמים לכך. התיקים מגוונים ושונים זה מזה, יש צורך בחקירה יותר מיומנת ובהרבה מקרים נאשם בעבירה זו אינו עצור כאשר, בין היתר, הוראות החוק גורמות, מבחינה מעשית, למתן עדיפות לשמיעת תיק בו נאשם עצור עד לסיום ההליכים...

דעתי הינה שבמקרה זה על נסיבותיו יש מקום להעניק משקל מסוים להמשכות ההליכים, אך לא מעבר לכך. אכן, מצד אחד תקופה של עשור הינה ארוכה מאוד, אך מהצד האחר, העבירות אשר בוצעו הינן חמורות מאוד.

הוסף לאמור, חלק ניכר מחלוף הזמן שמאז הגשת כתב האישום עומד לפתחה של ההגנה, הן לאור דחיות דיונים שנתבקשו מצד ההגנה; הן לאור הארכות מועד שנתבקשו; הן לאור אי התייצבות הנאשמים אצל הממונה על עבודות השירות - ולא פעם אחת.

למרות כל האמור - בסופו של דבר, אכן נותנים הנאשמים את הדין בחלוף תקופה ניכרת ולזאת - תהיה השפעה במסגרת המתחם שנקבע לעיל, כך שחרף הנסיבות לחומרה, יועמד עונשם של הנאשמים על הרף הנמוך של המתחם ממש ואף יתאפשר ריצוי עונש המאסר בדרך של עבודות שירות.

כמובן, יושתו על הנאשמים עונשים צופים פני עתיד וכן עיצומים כספיים בדמות קנס ופיצוי כספי למזמין ההובלות.

עיצומים כספיים

בית המשפט מוצא לקבל עתירת התביעה להטלת עיצומים כספיים מרתיעים על הנאשמים, בדמות קנס וכן פיצוי למפעלי ים המלח.

אשר לעיצום כספי מסוג קנס - במקרה דנן, המדובר בנאשמים שעברו העבירות למען בצע כסף, במעשי רמיה, בכדי להרוויח תמורה שאינה מגיעה להם בדין.

מעשים אלו, אשר חזרו על עצמם, מצדיקים השתת עונש כספי.

אמנם, בכל הנוגע לעיצום כספי מסוג קנס, על בית המשפט להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם (ראו סעיף 40ח' לחוק העונשין, תשל"ז 1977). אך המדובר בטענה, שעל ההגנה לבסס אותה בראיות. במקרה דנן, למעט אמירות בעלמא מצדם של הנאשמים - לא הוצגו ראיות כלשהן.

על כן, מוצא בית המשפט להשית קנס הולם על הנאשמים.

אשר לעיצום כספי מסוג פיצוי לנפגעי העבירה - להבדיל מהקנס, בנוגע לפיצוי לנפגע העבירה נפסק, כי יכולתו הכלכלית של העברין אינה בעלת משקל כלשהו בעת שומתו והטלתו. ראו, בין היתר, ע.פ. 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים).

בית המשפט מוצא להורות על השבת הכספים שנגזלו ממפעלי ים המלח במסגרת הפיצוי שיושת.

סיכום

לאחר שבית המשפט עיין בטיעוני הצדדים בכתב ושמע טענותיהם על פה; עיין בתסקירי שירות המבחן; עיין בפסיקה שהוגשה ולאחר ששמע את דברם האחרון של הנאשמים; גוזר על הנאשמים את העונשים כדלקמן:

א. לנאשם 1 - 5 חודשי מאסר בפועל. בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ירצה הנאשם המאסר בדרך של עבודות שירות בעמותת "יחדיו" ברח' המעפילים 28, דימונה, חמישה ימים בשבוע, שעות העבודה - בהתאם להוראות הממונים עליו. על הנאשם להתייצב, ביום 10.02.21, שעה 08:00, במשרד הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ומשם, ימשיך לריצוי העבודות בהתאם להנחיות שיקבל. הנאשם מוזהר, כי אי התייצבות לריצוי עבודות השירות; אי שמיעה להוראות הממונים עליו במשרד הממונה על עבודות השירות או במקום ריצוי עבודות השירות; אי שיתוף פעולה עם משרד הממונה על עבודות השירות בכל עניין שהוא, לרבות מסירת בדיקות - עלול להביא להפקעה מנהלית של צו ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, על כל המשתמע מכך;

ב. לנאשם 2 - 3 חודשי מאסר בפועל בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ירצה הנאשם המאסר בדרך של עבודות שירות בעיריית ערד ברח' הפלמ"ח 6, ערד, חמישה ימים בשבוע, שעות העבודה - בהתאם להוראות הממונים עליו. על הנאשם להתייצב, ביום 10.02.21, שעה 08:00, במשרד הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ומשם, ימשיך לריצוי העבודות בהתאם להנחיות שיקבל. הנאשם מזהר, כי אי התייצבות לריצוי עבודות השירות; אי שמיעה להוראות הממונים עליו במשרד הממונה על עבודות השירות או במקום ריצוי עבודות השירות; אי שיתוף פעולה עם משרד הממונה על עבודות השירות בכל עניין שהוא, לרבות מסירת בדיקות - עלול להביא להפקעה מנהלית של צו ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, על כל המשתמע מכך;

ג. לנאשם 3 - 3 חודשי מאסר בפועל בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ירצה הנאשם המאסר בדרך של עבודות שירות במועצה דתית ערד ברח' יהודה 34, ערד, חמישה ימים בשבוע, שעות העבודה - בהתאם להוראות הממונים עליו. על הנאשם להתייצב, ביום 10.02.21, שעה 08:00, במשרד הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ומשם, ימשיך לריצוי העבודות בהתאם להנחיות שיקבל. הנאשם מזהר, כי אי התייצבות לריצוי עבודות השירות; אי שמיעה להוראות הממונים עליו במשרד הממונה על עבודות השירות או במקום ריצוי עבודות השירות; אי שיתוף פעולה עם משרד הממונה על עבודות השירות בכל עניין שהוא, לרבות מסירת בדיקות - עלול להביא להפקעה מנהלית של צו ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, על כל המשתמע מכך;

ד. לנאשם 4 - 3 חודשי מאסר בפועל בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ירצה הנאשם המאסר בדרך של עבודות שירות בעיריית דימונה, במרכז המסחרי דימונה, חמישה ימים בשבוע, שעות העבודה - בהתאם להוראות הממונים עליו. על הנאשם להתייצב, ביום 10.02.21, שעה 08:00, במשרד הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ומשם, ימשיך לריצוי העבודות בהתאם להנחיות שיקבל. הנאשם מזהר, כי אי התייצבות לריצוי עבודות השירות; אי שמיעה להוראות הממונים עליו במשרד הממונה על עבודות השירות או במקום ריצוי עבודות השירות; אי שיתוף פעולה עם משרד הממונה על עבודות השירות בכל עניין שהוא, לרבות מסירת בדיקות - עלול להביא להפקעה מנהלית של צו ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, על כל המשתמע מכך;

ה. לכל אחד מהנאשמים - 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי - שמי מהם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י"א, סימנים ו' - ז';

ו. כל אחד מהנאשמים, יפצה את מפעלי ים המלח בסך של ₪ 3,750;

ז. לכל אחד מהנאשמים, קנס בסך ₪ 6,000 או 50 ימי מאסר תמורתו;

ח. הפיצוי והקנס ישולמו, כל אחד, ב-10 תשלומים רצופים ושווים, החל מיום 15.02.21 ובכל 15 לחודש העוקב.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות השירות בשב"ס.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, כ' טבת תשפ"א, 04 ינואר 2021, במעמד הצדדים.